

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU ECONOMU

Licențiat în drept din Paris, Consilier la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România	40 lei
6 luni	20 "
3 luni	10 "
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni	

*Apăre de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația

București, CALEA RAHOVEI—5

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98

S U M A R

Studiu penal comparat asupra trecerii Administrațiunii închisorilor sub dependența Ministerului de Justiție, de d-l C. Rădulescu (urmare).

JURISPRUDENȚĂ:

Curtea de Casație, secțiuni-unite: *Marți Preotul G. V. Niculescu cu Protoereul Economu G. V. Niculescu;*

Idem, s. II: *Vasile Gorănescu, recurs corecțional;*

Curtea de apel București, s. II: *Matilda A. Arhimandrescu cu Ministerul de finanțe;*

Tribunalul Vâlcea: *Elena Preotul Toma Constantinescu și alții cu Ion Const. N. Popescu.*

STUDIUL PENAL COMPARAT

ASUPRA

TRECERII ADMINISTRAȚIUNII ÎNCHISORILOR

SUB

DEPENDINȚA MINISTERULUI DE JUSTIȚIE

(Urmare *)

Inconveniențele și critica închisorilor sub dependența Ministerului de Interne

Adoptând principiul separațiunii puterilor, proclamat în Franța prin declarațiunea *Drepturilor omului*, mai toate Statele Europei l-au introdus în Constituțiunile lor și pe baza lui primele conducători și organizatori a închisorilor au fost pretutindeni încredințați Ministerului de Interne, reprezentând puterea executivă.

Conflictele și inconvenientele, însă, ce se nasc din această stare de lucruri nu întârziară. Ele au fost generale și deveniră în curând o cauză puternică și permanentă pentru creșterea criminalității în mai toate țările.

Cu cât noile concepțiuni de individualizare ale pedepsei și scopul ei utilitar și social câștigă teren asupra ideilor vechi de expiațiune și răsunare ale școlii clasice, cu atât rolul închisorilor se consideră decisiv în rezolvarea problemei criminalității, iar misiunea lor aceea a unor școli de reformă morală și sufletească.

Sub noile lumini și progrese ale științei an-

tropologice și penitenciare, cari răsturnă cu totul bazele tuturor sistemelor represive și ale administrării pedepsei, inconvenientele dependenței închisorilor de Ministerul de Interne degenerară pretutindeni într'un adevărat pericol național; iar penologii și criminaliștii de marcă ai tuturor țărilor îl denunțară cu vehemență, cerând aproape în unanimitate trecerea penitenciarelor sub dependența Ministerului de Justiție.

În adevăr, sub dependența și conducerea Ministerului de Interne, stabilimentele penitenciare suferiră în mai toate Statele influența și efectele dezastruoase ale acelorași cauze politico-administrative. Aceste influențe fiind generale și identice aproape, mai cu seamă cu cele resimțite în Franța, enumerarea și descrierea lor va face vizibilă și critica stării noastre de lucruri actuală.

Astfel, Ministerul de Interne fiind prin excelență Ministerul politic în toate organizările Statelor Europei, una din principalele lui preocupări este fatalmente politica interioară. Este dar natural ca administrațiunile pendinte de acest departament să se resimță cel puțin în parte de această influență. Din cauza aceasta Administrațiunea închisorilor a fost pretutindeni criticată ca nefiind la înălțimea misiunii delicate ce i s'a recunoscut științificește. Recrutarea personalului chemat să conducă și să administreze închisorile se făcea fără nici o selecțiune, și nici o condițiune de specialitate nu se cerea directorilor chemați în fruntea acestor stabilimente. Cum nu există nici o condițiune de admisibilitate, nu există nici stabilitate în aceste funcțiuni. Astfel că din frecvența schimbărilor de personal rezultă lipsa de unitate și de continuitate în practica și aplicarea regimului, fapt atât de dăunător scopului ce aceste stabilimente urmăresc. Dintre țările mari, cari au suferit mai mult la început influențele politice, sunt Anglia și Franța. Anglia deși posedă astăzi cel mai practic și cel mai educativ regim penitenciar, bazat pe

*) Vezi *Curierul Judiciar*, No. 73, 74 și 75 din 1909.

Sistemul progresiv al moralizării și deși continuă cu o mare energie transformarea tuturor închisorilor în sistem celular, totuși, grație influențelor politice, nu a putut să înlăture din capul acestor stabilimente pe foștii militari, ofițeri pensionari, sau retrași din serviciul activ ¹⁾.

În Franța mai cu seamă, unde închisorile depind nu numai de Ministerul de interne, ci și de cel al războiului și al marinei, cari administrează, primul închisorile militare, iar cel de al doilea închisorile de muncă silnică, de deportațiune și relegare din colonii, influențele acestea au făcut odinioară adevărate ravagii din toate punctele de vedere.

Acestor influențe cari s'au exersat pe o scară întinsă în numirile și schimbările personalului administrativ și de conducere a închisorilor, se datorește faptul că Franța care a dat primul semnal de reformă și organizare a penitenciarilor ²⁾, care a întreprins, prin cei mai iluștrii criminaliști moderni, marea anchetă penitenciară din 1873, în vederea acestor reforme ³⁾, Franța care a admis prin legea dela 1875 celula drept instrument de moralizare și izolare pentru toți preveniții și condamnații, Franța a rămas astăzi în urma tuturor țărilor mari din Europa centrală și occidentală, atât ca organizare cât și ca arhitectură și legislație penitenciară. Înrauririle politice au zădărnicit în Franța realizarea frumoaselor idei ce ea a emis și cari au servit aproape numai țărilor vecine ca: Belgia, Olanda, Anglia, Danemarca, Prusia, etc. Acestea adoptându-le le-au pus imediat în practică, ridicând astfel închisorile la adevărata lor chemare. Numai astfel se explică faptul că Franța, care deși a votat încă dela 1875 regimul celular și transformarea tuturor închisorilor din Metropolă în stabilimente celulare, nu a realizat nici până în prezent această reformă și este singura țară din cele mari, care, comparativ cu numărul închisorilor, posedă cele mai puține închisori celulare, având transformate abia 54 din cele 374 închisori departamentale.

Aceasta se mai explică ca și la noi, prin faptul

¹⁾ Printre ofițerii-directori ai diferitelor închisori engleze am găsit, cu ocaziunea studiului și vizitelor ce am făcut acestora în toamna anului 1908, pe Majorul *Oven Mylton Davies*, director al celebrei închisori din Londra *Pentonville*; pe Căpitanul *C. V. Farrant*, director al Reformatorului de alcoolice și al închisorii de femei din *Aylesbury*; pe Majorul *H. Vinder*, director al închisorii de Fortați din *Dartmoor*, etc. Directorul general *Basil Thomson* critică singur influențele politice și numirile acestea aproape generale; își exprimă însă convingerea că le va face să înceteze în curând în urma demersurilor serioase ale ministrului său de interne.

²⁾ Discursul lui Mirabeau în Constituanta.

³⁾ Enquête parlementaire sur le régime des établissements pénitentiaires, d'Haussonville, Béranger, Felix Voisin, etc.

că în Franța închisorile departamentale (județene) nu depind de Stat ci de județe, cărora le incumbă sarcinile financiare de întreținere ca și de clădire; iar influențele politice au constituit totdeauna un puternic obstacol la găsirea și alocarea fondurilor necesare acestor transformări. Ca și în Franța, legea noastră penitenciară prevede prin art. 7 de sub capitolul «*Despre regimul închisorilor de preveniți și acuzați*»: «*Se va înființa în fiecare reședință de județ, treptat și după mijloacele de cari județele vor dispune, câte o închisoare de prevenițiune (celulară)*». Apoi prin art. 37, alin. 2 de sub titlul «*Cheltuelile închisorilor*» prevede că: «*Cheltuelile de construcțiuni, de reparațiuni și de întreținerea închisorilor de preveniți și acuzați, așezate pe lângă fiecare tribunal, precum și închisorile de prin plăși și comune pentru asigurarea arestațiilor și transferarea lor dela o închisoare la alta, sunt pe sarcina județului*». (Inchisorile însă de prin plăși și comune ce acest articol prevede, nu au fost niciodată înființate la noi. Rolul lor îl îndeplinesc camerele de dețineri dela primării. Nici un județ însă, nu are alocat în bugetul lui o sumă oricât de mică pentru întreținerea acestor închisori și nici pentru hrana deținuților). Mai departe legea, în «*Dispozițiile generale*», pătrunsă de rolul important ce joacă închisorile preventive și de urgența ce se impunea în clădirea lor, obligă prin art. 44 pe administrație să le construiască repede, când zice: «*Precum închisorile de preveniți și acuzați sunt cele cari trebuie să preocupe mai mult pe guvern, administrațiunea se va sârgui a hotărî cât mai curând începerea clădirilor preventive de către consiliile județene. Statul va putea veni în ajutorul județelor prin subvențiune*». Cu toată recomandarea și sollicitudinea legii pentru această reformă, nu s'a făcut la noi nimic până în prezent; iar cele câteva aresturi județene transformate prin unele orașe, departe de a fi celulare, sunt adevărate focare de contagiune criminală ⁴⁾.

Răul acestor influențe însă la noi este mult mai profund, căci el nu a împiedicat numai transformarea sau clădirea tuturor închisorilor în sistem celular, astfel cum legea din 1874 o prevede prin art. 8, 11, 15, 18, 24 și 29, dar a înăbușit aproape orice progres pe calea noilor concepțiuni și a spiritului legii, paralizând rolul ce ele trebuie să îndeplinească în combaterea criminalității, căci închisorile trebuie să aibă și o misiune preventivă, adică aceea de a împiedeca recidiva celor intrați întrînsele, îndepărtând dela crimă, prin mijloace educative și morale, o copilărie și o populațiune demoralizată și rău făcătoare.

⁴⁾ Vezi «Raport general asupra închisorilor centrale și aresturilor preventive pe 1907—1908» de C. Rădulescu, pag. 26 și urm.

Ori, deși legea noastră penitenciară în superioritatea ei științifică și doctrinară ⁵⁾ adoptă aceste idei și prevede toate mijloacele de aplicațiune pentru atingerea înaltului scop ce le recunoaște, ea nu a fost observată ci din contră ignorată chiar de mulți juriști și sociologi ai noștri, și mutilată în aplicarea ei. Și cum nu ar fi fost astfel când, deși această lege prin art. 47 investind cu toată autoritatea necesară pe șeful administrațiunii centrale, pentru aplicarea sistemului ce ea prevede, și cu toate inițiativele în domeniul noilor concepțiuni și al rolului pedepsei, cere însă, pentru garantarea acestor aptitudini, ca el să fie ales dintre persoanele cu cunoștințe speciale penitenciare și juridice. Numai în vederea acestor calități de specialist, legea, prin art. 46, îi dă înalta misiune de a forma personalul serviciilor închisorilor, de a aplica dispozițiunile legii penitenciare, asigurând aplicarea osândelor pronunțate prin sentințele penale și de a imprimă uniformitatea în dezvoltarea sistemului ce ea prevede. Și atât de mare este grija legiuitorului pentru stricta aplicare a acestei legi, și atât de importantă problema criminalității în contra căreia ea luptă, că interesează însăși Parlamentul țării asupra rezultatelor și aplicării ei; întru cât prin art. 45 adaogă: «*Se va da în fiecare an Camerelor contul lămurit despre executarea legii de față și despre rezultatele ei*».

Totuș, în interval de 35 ani dela aplicarea ei, nu s'a prezentat nici un raport Parlamentului, iar recrutarea șefului superior al acestui delicat serviciu s'a făcut, cu foarte mici excepțiuni, dintre ofițerii superiori în activitate, ca reprezentând energia și disciplina, sau dintre personajele repute ca buni administratori. În țările unde criminalitatea și importanța închisorilor este ridicată la înălțimea problemelor sociale și cari nu au o lege specială atât de clară, de bună și de exigentă ca a noastră, se găsesse totuș în capul acestor administrațiuni cei mai iluștrii criminaliști, profesori universitari de drept criminal și autorități universale în știința penitenciară. Astfel în Prusia, Directorul general al închisorilor de osândă grea și cari depind de Ministerul de interne, este celebrul penolog Doctorul *C. Krohne*, jurist remarcabil ⁶⁾, iar al celor preventive și de ușoară pedeapsă și cari depind de Ministerul de justiție este *Plaschke*, jurisconsult și înalt magistrat. În Belgia Directorul general al închisorilor, care este în acelaș timp și al siguranței publice, este *Louis Gonme*, jurist și fost procuror-

general pe lângă Cărtea apelativă din Bruxelles; iar inspectorul general al închisorilor este celebrul profesor universitar și criminalist *Printz*. În Anglia închisorile sunt conduse de *Basil Thomson*, o somitate penologă engleză; în Italia de *Marchizul Doria*; iar în Franța de *A. Schramm*, toate nume cunoscute în domeniul științific juridic și al specialității criminologice.

Apoi în Franța Ministerul de interne, în afară de competența și specialitatea Directorului general al închisorilor, mai este ajutat în conducerea și aplicarea legii și regimului penitenciar de un *Consiliul superior al închisorilor*, creat la 1882, în virtutea art. 5 din legea dela 1875, și compus din oameni recunoscuți notoriu că s'au ocupat cu chestiunile penitenciare ⁷⁾.

Pe lângă aceasta Administrațiunea închisorilor mai este ajutată în misiunea ei și de luminile *Societății generale a închisorilor*, o instituțiune cu caracter internațional, fondată la 1877, în care participă ca membrii tot ce Franța și străinătatea are ca specialiști în materie criminală și penitenciară și în sânul căreia se discută și se critică științificește toate chestiunile și proiectele de legi ce interesează problema criminalității în toate modurile.

La noi însă întregă această sarcină incumbă Directorului general al penitenciarelor, pe care legea îl desemnează și îl exige în condițiunile arătate.

O importanță covârșitoare au în administrațiunea penitenciară și Directorii de închisori însărcinați a aplica legea și dirige măsurile de îmbunătățire intelectuală și amendare a deținuților, după cum chiar prescrie art. 50 din lege. Pentru satisfacerea acestei delicate însărcinări se cere prin art. 108 și urm. din regulamentul închisorilor centrale, pus sub capitolul: «*Despre numirea personalului și*

⁷⁾ Acest consiliu se compune din 36 membrii, din cari 24 numiți de ministru și 12 desemnați din cauza funcțiunilor lor și cari sunt: Procurorul general al Curții de casație, Vicepreședintele consiliului de Stat, Prefectul de Sena, Prefectul de poliție, Directorul afacerilor criminale și al grațierilor din Ministerul de justiție, Directorul coloniilor din Ministerul coloniilor, Directorul-șef al serviciului justiției militare și al jandarmeriei din Ministerul de războiu, Directorul ad-țiunii județene și comunale din Ministerul de interne, Directorul ad-țiunii penitenciare din acelaș minister, Cel mai vechiu inspector general administrativ al Ministerului de interne, Cel mai vechiu inspector general al serviciului alienaților, Inspectorul general al clădirilor penitenciare și din Președintele comisiunii de clasare a recidiviștilor. Membrii numiți de ministru se reînnoesc pe jumătate la fiecare doi ani cu alte persoane dintre criminaliștii reputați. Consiliu astfel compus este prezidat de Ministrul de interne sau de Subsecretarul de Stat și este consultat asupra programelor generale de construcțiuni sau de transformări a închisorilor destinate la închisori celulare, asupra proiectelor de regulamente generale privitoare la aplicarea regimului individual, asupra fixării subvențiunilor cari pot fi alocate județelor pentru transformarea închisorilor lor, etc. Ministrul de interne mai poate însă să trimeată în studiul consiliului orice altă chestiune privitoare la serviciul penitenciar.

⁵⁾ «Raport general asupra închisorilor centrale și aresturilor preventive pe 1907—1908» de C. Rădulescu, pag. 9 și urm.; Neaplicarea legii închisorilor—Superioritatea ei științifică.

⁶⁾ Vezi opera sa: «Die Strafanstalten und Gefängnisse in Preussen», 1901, Berlin.

condițiunile de admisibilitate», ca toți aspiranții la funcțiunile acestui serviciu să fie cel puțin bacalaureați, să poseadă pe lângă altele și cunoștințe de drept civil, administrativ, penal și de procedură criminală și să depună și un concurs de admisibilitate. Or, dela 1874 această dispozițiune nu a fost nici observată nici aplicată, iar numirile au fost continuu făcute fără concurs, și fără condițiuni. Se poate dar ușor înțelege de ce Directorii de închisori ca și ceilalți funcționari se recrutau dintre persoanele cari nu mai găseau plasmamente aiurea, cum și cât de conformă era gestiunea acestora, înaltei misiuni la care legea penitenciară îi chemă. Schimbați odată cu Directorul general sau cu Ministerul sub care erau numiți, ei nu puteau lăsa după dâșii decât urmele unei practice învechite, de administratori corporali și materiali⁸⁾.

În ultimul timp însă numirile acestea au fost mai selecționate dându-se preferință titraților. Astăzi se găsesc în funcțiune mai mulți bacalaureați și chiar licențiați în drept. Franța s'a emancipat cu totul de aceste influențe nefaste, și ele nu mai intervin astăzi decât pentru a face o adevărată selecțiune între concurenții titrați și specialiști în materie. Astfel mai toți Directorii închisorilor franceze sunt titrați sau posedă certificate de studii speciale penitenciare⁹⁾.

În Italia ei sunt în mare majoritate doctori în drept¹⁰⁾, în Belgia de asemenea¹¹⁾; iar în Germania se dă preferință și doctorilor în medicină și în special psihiatrilor¹²⁾.

C. Rădulescu

(Va urma) Subdirector-General al Inchișorilor

⁸⁾ Vezi «Raport general asupra închisorilor centrale și aresturile preventive de C. Rădulescu» No. 8: Reorganizarea serviciului administrativ al închisorilor—Condițiuni de admisibilitate a personalului—Asimilare cu magistratura, p. 46 și urm.

⁹⁾ În studiul și vizitele ce am făcut închisorilor din Franța, am putut vedea că *Emil Pourret*, directorul închisorii *Conciergerie*; *Henri Payan*, al închisorii *Santé*; *Henri Rénard*, *Fresnes*; *Gaston Pons* dela *Saint-Lazare*; *Ernest Peullevé* dela *Melun*; *Le Poulain*, dela *Poissy*; *I. Grosmolard*, directorul Coloniei penitenciare de minori dela *Douaires* și al cartierului corecțional din *Gaillon* și *Jean Fontaine*, directorul școlii de preservare de minore dela *Doullens*, sunt toți juriști adânci cunosători ai chestiunilor penitenciare și criminologice, având unii dintr'înși chiar scrieri remarcabile în aceste direcțiuni.

¹⁰⁾ Idem. *Gaspere Ferro de Vila*, directorul arestului preventiv și al închisorii de mică pedeapsă și de reclusie *Regina Coeli* din *Roma*; *Ettore Di Marzo*, directorul reformatoarelui de minori din *Tivoli*; *Cavalerul Giuseppe Ricchi* al reformatoarelui *S. Michele* din *Roma*; *Edoardo Pescatori*, directorul închisorilor *S. Marco* și *S. Severo* din *Venezia* și al casei penale de reclusie din *Guidicca*; Cav. *Federico Fomi*, directorul reformatoarelui din *Piza*. *Ubaldo Liccioli* al celui din *Florența*; *Andrea Bosco*, directorul închisorii din *Portoferraio* și al celei de *Ergastolo* din *Portolongone* (Insula Elba).

¹¹⁾ Idem. *Isidor Declerck*, directorul închisorii *St. Gilles*; *A. Noël* al celei din *Louvain*; *Camille Frère*, directorul închisorii *Minimes* din *Bruxelles*; *Georges Lambert*, directorul marelui închisorii din *Gand*; *Leon Bélym*, inspector al închisorilor, etc.

¹²⁾ Idem *K. Finkelnberg*, directorul închisorii *Moabit* din *Berlin*, *Heinrich Roeder* dela *Tegel*; *Pollitz* Doctor în medicină, directorul închisorii din *Derëndorf*; *M. Bolles* al închisorii din *Anrath* lângă *Düsseldorf*, etc.

Înalta Curte de Casație și Justiție, Secțiuni-Unite

Audiența dela 12 Noembrie 1909

Președenția d-lui G. N. BAGDAT, prim-președinte

Maria Preotul G. V. Niculescu cu Protoereul Economu G. V. Niculescu

Divorț.—Renunțarea la dreptul de apel.—Dacă soțul în contra căruia s'a pronunțat divorțul este în drept a renunța în mod valabil la dreptul de apel. — (Articolul 317 din Proc. civilă).

In Codul civil, la capitolul privitor la formalitățile despărțeniei pentru cauză determinată, neexistând nici o dispoziție în privința dreptului de renunțare la dreptul de apel, trebuie să ne referim la dispozițiunile din procedura civilă, care, prin art. 317, prevede că partea care a dat mulțumire pe o hotărîre nu mai are dreptul de a o apela, și această dispozițiune fiind generală își are aplicațiunea și în materie de despărțenie pentru cauză determinată, întru cât Codul civil nu derogă la acest principiu.

Prin urmare, soțul în contra căruia s'a pronunțat despărțenia este în drept a renunța în mod valabil la dreptul de apel.

Decizia 9/909.—Respins recursul făcut de Maria Preotul G. V. Niculescu, contra deciziei Curții de apel Galați, s. I, No. 23/909, dată în proces cu Protoereul Economu G. V. Niculescu.

Curtea,

Ascultând pe d-nii avocați P. P. Poni și P. Missir, în dezvoltarea motivului de casare;

Pe d-l avocat Dobrescu, în combateri; și

Pe d-l procuror-general C. R. Manolescu, în concluziuni.

Deliberând,

Asupra mijlocului I de casare, dedus în judecata secțiunilor unite:

«Greșita aplicațiune a art. 317 din Proc. civilă și violează art. 224, 245 și 247 din Codica civilă

«Instanța de fond, admițând că și în materia specială a divorțului se poate renunța la dreptul de apel înainte expirării termenului prevăzut de lege, face o greșită aplicațiune a art. 317 din Proc. civilă, căci achiesarea ar constitui o convențiune prin care părțile renunță la un drept ce-i dă legea, acela de a face apel în scop de a obține menținerea căsătoriei, deci un contract care ar avea obiect căsătoria, și acest lucru fiind în afară de comerț, contractul este prin urmare nul.

«Printr'însul nu numai s'ar face transacțiuni asupra unei chestiuni de ordine publică, dar s'ar fraudă însăși legea, căci s'ar obține pe o cale piezișă divorțul prin consimțământul mutual, înlăturându-se toate multiplele formalități cerute pentru acest caz.

«Argumentul că prin expirarea termenului prevăzut de articolul 245 din Codul civil partea e presupusă că a achiesat, nu poate fi serios, căci aceasta nu rezultă din nici o lucrare premergătoare a Codului civil și, din contră, multiplele formalități și termene puse în această materie au tocmai de scop de a prelungi procedura despărțeniei, în scop de a protegii menținerea căsătoriei.

«Dacă legiuitorul a fixat prin art. 345 un termen în lăuntru căruia să se poată face apel, nu însemnează că, după expirarea lui, cel osândit să se privească că ar fi renunțat la judecată; dar, pentru a împiedica cursul instanței la nesfârșit, legiuitorul a lovit de o decădere pe acela care nu face apel în termenul fixat de lege, privindu-l ca suficient termen pentru împăcare».

Având în vedere deciziunea Curții de apel din Galați, secția I, No. 23/909, supusă recursului, din care rezultă că intimatul, Preotul G. V. Niculescu, intentând acțiune de divorț în contra soției sale, Tribunalul Tulcea a admis cererea, declarând desfăcută căsătoria dintre numiții soți; că recurenta, printr'o declarațiune scrisă dată președintelui tribunalului, a renunțat la dreptul de apel în contra hotărârii de despărțenie, și, pe temeiul acestei renunțări, Curtea de apel, prin deciziunea supusă recursului, a declarat ne admisibil apelul făcut de numita posterior declarațiunii de renunțare;

Considerând că, astfel stând faptele, chestiunea dedusă în judecata secțiunilor-unite, și care formează obiectul motivului de casare, este aceea de a se ști dacă în materie de despărțenie părțile pot renunța în mod valabil la dreptul de apel;

Considerând că în Codul civil, în capitolul privitor la formalitățile despărțenii pentru cauză determinată, neexistând nici o dispoziție în această privință, trebuie să ne referim la dispozițiunile din Procedura civilă, care, prin art. 317, prevede că partea care a dat mulțumire pe o hotărâre nu mai are dreptul de a o apela;

Considerând că această dispozițiune fiind generală, ea are a fi aplicată și în materie de despărțenie pentru cauză determinată, întru cât Codul civil nu derogă dela acest principiu;

Considerând, în afară de aceasta, că dacă soțul în contra căruia s'a pronunțat despărțenia poate să lase să-i expire termenul de apel, sau, făcând apel, să-l lase a se perima, renunțând astfel în mod tacit la acest drept, nu este nici un motiv pentru care s'ar putea tăgădui soțului dreptul de a renunța la apel printr'o declarațiune expresă;

Considerând că nu se poate susține că tot ce este privitor la materia despărțenii este de ordine publică, de oarece apelul nu este privitor decât la dreptul privat al părții, putând să-l exercite sau să renunțe la el după cum va găsi de cuviință; și pe lângă aceasta legea admite despărțenia și prin urmare simpla voință a părților, după cum aceasta rezultă din dispozițiunile privitoare la despărțenie prin consimțământ mutual, ceea ce nu s'ar putea legifera într'o materie pur de ordine publică;

Considerând că întru cât recurenta a putut renunța în mod valabil la dreptul de apel, mijlocul de casare este neîntemeiat;

Pentru aceste motive, de acord cu d-l procuror-general, Curtea respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența dela 13 Aprilie 1909

Președenția d-lui N. MANDREA, președinte

Vasile Gorănescu, recurs corecțional

Liberarea provizorie pe cauțiune. — Dreptul judecătorilor de a aprecia necesitatea arestării chiar atunci când instrucția e terminată și chiar când prevenitul își are domiciliul stabil și e proprietar.

Imprejurările că instrucția e terminată, că prevenitul își are domiciliul stabil și că este proprietar, nu pot determina în mod absolut pe judecători să admită liberarea unui prevenit, ci judecătorii au să aprecieze necesitatea arestării și chiar în acele împrejurări pot să mențină pe un prevenit în arest, când faptele imputate sunt grave și e îndoială că el va dispărea.

Deciziunea 807/909. — Respings recursul făcut de Vasile Gorănescu, contra deciziunii No. 326/909 a Curții de apel Iași, s. II.

Curtea.

Ascultând pe d-l avocat P. Poni, în desvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l procuror P. Sadoveanu, în concluziuni.

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Violarea art. 93, 117 și 121 din Procedura penală; exces pe putere și nemotivare. Prin faptul că instanța de fond, iară a arăta nici o cauză legală, îmi refuză liberarea provizorie din arestul preventiv deși instrucția este terminată și am făcut deplină dovadă că am domiciliul stabil, sunt proprietar, că nu există nici o rațiune de a fi deținut în arest, ne fiind nici interesul instrucțiunii, nici vreun interes al siguranței publice; că în afară de aceasta ofeream și cauțiune. Procedura instanței de fond, fără să arate motivele ce o călăuzesc pentru a ajunge la o atare soluțiune, constituie o violațiune a mai sus menționatele texte de lege și un exces de putere, iar deciziunea dată este nemotivată».

Având în vedere deciziunea supusă recursului în care se constată că recurentul cerând Tribunalului Bacău de a fi liberat pe cauțiune din arest, cererea i-a fost respinsă; că, făcând apel, Curtea de apel din Iași, având în vedere că recurentului i se impută delictele de fals și abuz de încredere prin care și-a însușit în prejudiciul unei bănci, al cărui director și casier era, suma de 96000 lei;

Având în vedere împrejurările și gravitatea faptelor și fiind în îndoială că prevenitul va dispărea, a menținut arestarea sa, respingând apelul;

Considerând că deciziunea Curții de apel este motivată, întru cât arată cauza pentru care menținerea recurentului în arest este necesară;

Că împrejurările că instrucția e terminată, că recurentul își are domiciliul stabil, că este proprietar, nu pot determina în mod absolut pe judecători să admită liberarea unui prevenit; că judecătorii au să aprecieze necesitatea arestării și chiar în acele împrejurări pot să mențină pe un prevenit în arest când faptele imputate sunt grave și e îndoială că el va dispărea, precum în speță motivează Curtea din Iași;

Că, de aceea Curtea, respingând apelul, n'a violat nici un text de lege, n'a comis nici un exces de putere și a motivat deciziunea sa, așa că motivul de casare e nefondat;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUGUREȘTI S. II

Audiența dela 14 Maiu 1909

Președenția d-lui AL. ALESIU, consilier

Matilda A. Arhimandrescu cu Ministerul de finanțe

Deciziunea No. 151

Pensiuni.—Accident survenit în timpul serviciului.—Ploaie care a cauzat îmbolnăvirea unei persoane și apoi moartea.—Dacă aceasta constituie un accident în sensul art 3, alin. a, din legea pensiunilor din 1908.

Pentru a se putea obține o pensiuine în cazurile prevăzute de art. 3, alin. a din lege, trebuie dovedit că infirmitatea sau moartea se datorește unui act de devotament, unui act de curaj sau unui accident.

Astfel, faptul că o persoană în îndeplinirea funcțiunii sale a fost surprinsă de ploaie, în urma căreia căzând bolnav de răceală a încetat din viață, acest caz nu intră în nici unul din cele prevăzute de art. 3, alin. a, întru cât ploaia nu este decât un fenomen natural de prevăzut, și în potriva căruia oricine poate lua măsuri.

S'au ascultat: d-nii avocați Em. Pantazi și Th. Simionescu, în desvoltarea motivelor de apel; d-l avocat Al. Zăuceanu, în combateri;

Curtea,

Asupra apelului făcut de Matilda A. Arhimandrescu în contra deciziei cu No. 687 din 1908, a comisiei pentru constatarea și regularea drepturilor la pensie prin care i s'a respins cererea de a fi regulată la pensie;

Având în vedere desbaterile orale și actele invocate;

Având în vedere că apelanta înaintea Curții cere să i se recunoască dreptul la pensie în condițiile art. 3, litera a din lege, bazându-se pe faptul că moartea soțului său Aurel Arhimandrescu a provenit din cauza unui accident pe care l-a suferit în timpul și din cauza serviciului la 24 Octomvrie 1907, pe când ocupa funcția de judecător de ședință la Tribunalul Muscel, și anume că la acea dată, cu ocaziunea unei cercetări locale, a fost răsturnat de o căruță și că cu toate leziunile ce a căpătat atunci a continuat, bolnav fiind, cu îndeplinirea serviciului până la 11 Iunie 1908, când, fiind trimis într-o cercetare la comuna Slănic, a fost apucat de o ploaie torențială după care, căzând bolnav, a încetat din viață în ziua de 9 August 1908;

Având în vedere că din procesul-verbal încheiat de comisiunea administrativă, instituită conform art. 27 din lege, se constată că în adevăr moartea lui Aurel Arhimandrescu a provenit din cauza accidentului ce a suferit în ziua de 24 Octomvrie 1907 cu ocaziunea serviciului;

Considerând că art. 7 din legea pensiunilor în vigoare la 1908, prevede lămurit că văduva nu are dreptul la pensie dacă soțul său nu va fi servit cel puțin 15 ani cu rețineri pentru pensie, afară de (art. 27) cazurile de devotament sau accident prevăzute de art. 3, lit. a; iar art. 27 alin. 1, prevede că infirmitățile rezultând din accidente se vor constata îndată sau cel mult în termen de 3 luni dela accident, din oficiu sau după cererea interesatilor, sub pedeapsa pierderii drepturilor ce decurg din asemenea infirmități;

Considerând că este cert că constatarea prevăzută de art. 27 nu s'a făcut în termen de 3 luni după accidentul întâmplat lui Arhimandrescu la 24 Octomvrie 1907, ci tocmai la 6 Septemvrie 1908, după decesul său, așa că văduva sa n'are drept la pensie, căci nu poate exercita alte drepturi decât acelea pe cari le-ar fi avut soțul său în viață fiind;

Având în vedere că apelanta susține, astăzi în apel, că cererea de pensie făcută la 26 August 1908 o întemeiază nu pe faptul că soțul său ar fi căpătat infirmități în timpul serviciului, la 24 Octomvrie 1907, caz în care n'ar mai fi în termen de a face constatarea cerută de art. 27, alin. 1, întru cât dela acest accident și până la introducerea cererii au trecut mai mult de 3 luni ci această cerere de pensie o întemeiază pe faptul că soțul său a fost surprins de ploaie pe când se găsea în cercetare locală în ziua de 11 Iunie 1908, din care cauză s'a îmbolnăvit, iar în ziua de 9 August a încetat din viață;

Considerând că, în fapt, se constată din actele aflate la dosar că Arhimandrescu, judecător-instructor la Tribunalul Muscel, a fost delegat, și d-sa a efectuat o cercetare locală în ziua de 11 Iunie 1908 când a fost surprins de ploaie, din care cauză a răcit, iar la 9 August 1908 a murit, moartea sa fiind provocată de oboseala și răceala căpătată în timpul serviciului;

Că cererea de pensie fiind făcută la 26 August 1908, iar moartea lui Arhimandrescu provenind din răceala contractată la 11 Iunie 1908, este necontestabil că cererea a fost făcută în termenul de 3 luni prevăzut de art. 27 din legea pensiunilor;

Considerând însă că, pentru a putea obține pensie în cazurile prevăzute de art. 3, alin. a din lege, trebuie dovedit că infirmitatea, în speță moartea, se datorește unui act de devotament, unui act de curaj sau unui accident;

Că faptul că Arhimandrescu s'a dus la cercetarea locală în ziua de 11 Iunie, unde a fost surprins de

ploaie, nu intră în nici unul din aceste cazuri prevăzute de art. 3, alin. a, întru cât ploaia nu este decât un fenomen natural de prevăzut și împotriva căruia oricine poate lua măsuri;

Că, prin urmare, din faptul că Arhimandrescu s'a dus la cercetarea locală în ziua de 11 Iunie nu rezultă decât că d-sa și-a făcut datoria, și dacă a fost udat de ploaie, cauza nu se poate atribui decât neprevederii sale. Pentru aceste motive, Curtea respinge apelul.

(ss) Al. Alesiu; M. Gr. Ciocărdia; V. Antinescu; G. Buzdugan; D. A. Mavrodin.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI VALCEA

Audiența dela 17 Septemvrie 1909

Președenția d-lui TEODOR VASILIU, președinte

Sentiința civilă No. 658

Elena Preotul Toma Constantinescu și alții cu Ion Const. N. Popescu

Pământ rural. — Dacă asemenea pământ, dat conform legii rurale, se poate sechestra și vinde silit. — Dacă preoții pot cumpăra pământuri rurale. — Dacă cel ce posedă 5 $\frac{1}{2}$ hectare pământ, dat lui conform legii rurale, mai are dreptul a cumpăra peste acea cantitate. — Ordonanțe de adjudecare. — Dacă ele se pot anula, chiar după ce au rămas definitive, pe calea unei acțiuni principale sau pe calea excepțiunii. — Dacă pământurile rurale se pot prescrie.

1. Atât după legea rurală din 1864, cât și după cea interpretativă din 1879, precum și după legile judecătorilor de ocoale din 1896 și 1908, locurile de muncă, casele și ogrăzile date locuitorilor săteni prin legile de improprietărire nu se pot urmări silit, nici sechestra.

2. Principala ocupațiune a preoților fiind exercițiul cultului, iar nici de cum cultura pământului, ei nu pot fi considerați ca săteni cultivatori și deci nu pot dobândi pământ rural.

3. Din momentul ce un sătean cultivator de pământ are în stăpânirea sa 5 $\frac{1}{2}$ hectare pământ rural, nu poate fi admis a mai cumpăra alt pământ peste cantitatea sus arătată.

4. Deși ordonanțele de adjudecare date în materie de vânzare silită constituiesc hotăriri judecătorești, cari au puterea lucrului judecat îndată ce au devenit definitive însă, în virtutea principiului constant stabilit de doctrină și jurisprudență, care prescrie că se poate ataca pe calea unei acțiuni de nulitate, și chiar pe calea unei excepțiuni, o hotărîre definitivă, având autoritatea de lucru judecat, când acea hotărîre este dată cu violarea unui principiu de ordine publică și astfel izbită de o nulitate absolută și radicală care o face inexistentă.

Astfel, ordonanța de adjudecare a unui pământ dat conform legii rurale, declarat prin lege inalienabil, poate fi anulată pe calea unei acțiuni principale, întru cât ea este considerată ca neexistentă.

5. Inalienabilitatea pământurilor rurale date conform legii rurale este de ordine publică, și, dar, asemenea pământuri sunt imprescriptibile în

mod absolut, neputându-li-se aplica nici un fel de prescripțiune.

Tribunalul,

Având în vedere apelul făcut în cauză de Elena Preotul Toma Constantinescu, tutoarea casei def. Preotul Toma Constantinescu, Păuna Preotul N. Nicolaescu și Maria Constantin I. Grigorescu, acestea din urmă cu autorizația soților lor Preotul N. Nicolaescu și Constantin I. Grigorescu din comuna Dobriceni-Bârlogu, prin petițiunea înregistrată la No. 17.625 din 9 Maiu 1908, în contra cărții de judecată civilă cu No. 11 908 a judecătorei Ocolului Ocenele-Mari, prin care s'a admis acțiunea intentată de reclamanții Ion și Const. N. Popescu cu cererea înregistrată la No. 20.387 din 8 Decembrie 1907, anulându-se ordonanța de adjudecare a Tribunalului Vâlcea No. 24 din 24 Septembrie 1897, s'a obligat numiții apelanți a delăsa în proprietatea și posesiunea reclamanților, Ion N. Popescu și Const. N. Popescu, imobilele prevăzute în ordonanța de adjudecare anulată, și anume: 1) Una prăvălie cu trei camere, construcție de bârne, acoperită cu șită; o cuhnie și un șopron de bârne acoperite tot cu șită veche, așezate pe pământ rural, având ca vecinătăți: la răsărit cu apa Dobriceni, la apus cu șoseaua, la miazănoapte cu conacul proprietății Statului și la miazăzi cu apa Dobriceni; 2) Una casă cu trei despărțituri, construcție de zid de cărămidă și piatră, acoperită cu șită veche; un grajd și un șopron, construcție de bârne, acoperite cu șită, având ca vecinătăți: la răsărit cu șoseaua, la apus cu Marin Cârstea, la miazănoapte cu ulița Mahalalei și la miazăzi cu Nicu Gheorghe Rachieru, construcție pe pământ rural și împrejmuite cu gard de nuiele. Ambele imobile situate în comuna Dobriceni-Bârlogu, județul Vâlcea;

Având în vedere lucrările din dosar, concluziunile scrise depuse de părți la dosar, debaterile părților din ședința precedentă, cum și concluziunile reprezentantului ministerului public, puse în ședința precedentă;

Având în vedere că din toate cele ce proced rezultă că Nicolae Popescu, tatăl intimaților, reclamanții de azi, a garantat pentru gestiunea unui percepător și în urma delapidărilor comise de acesta a fost urmărit de Stat, punându-se în vânzare averea compusă din două imobile rurale, date conform legii de improprietărire dela 1864, cari s'au adjudecat asupra Preotului Toma Constantinescu în baza ordonanței de adjudecare a Tribunalului Vâlcea No. 24/97;

Având în vedere că din tabela litera A rezultă că Nicolae Popescu, tatăl intimaților, reclamanții de azi, nu a fost improprietărit la 1864 decât cu loc de casă și grădină;

Considerând că de aci nu rezultă că Nicolae Popescu nu avea dreptul de a dobândi pământuri de arătură date conform legii de improprietărire dela 1864, ci pur și simplu că el nu s'a găsit în momentul improprietăririi dela 1864 clăcuind pe asemenea locuri, și astfel fiind nu i s'a dat decât loc de casă și grădină;

Considerând că art. 1 din Legea dela 13 Februarie 1879 permite achizițiunea pământurilor date foștilor clăcași, conform legii de improprietărire, la 1864, tutulor sătenilor cultivatori de pământ, cari, nefiind clăcași în anul 1864, nu au avut asemenea pământuri și nu au numărul de pogoane prescrite de lege;

Considerând că, astfel fiind, deși locurile în litigiu nu au fost date lui Nicolae Popescu în momentul improprietăririi dela 1864, însă el a putut dobândi proprietatea unor asemenea locuri de arătură în calitatea sa de sătean, muncitor manual de pământ, care nu avea numărul legiuit de pogoane, și aceste locuri au trecut în proprietatea sa cu toate caracterele lor de inalienabilitate, inalienabilitate și imprescriptibilitate;

Având în vedere că atât legea de improprietărire de la 1864, cât și cea interpretativă dela 1879, stabilesc

în principiu inalienabilitatea, și ca consecință inalienabilitatea și imprescriptibilitatea pământurilor date sătenilor conform legii de improprietărire, cu două excepțiuni numai: se permite înstrăinarea acestor pământuri către comună și către vreun alt sătean, muncitor manual de pământ, care nu ar avea numărul legiuit de pogoane;

Considerând că această dispozițiune fiind excepțională, este de strictă interpretare și ca atare nu se poate întinde pe cale de analogie sau de deducțiune;

Considerând că, astfel fiind, prin cuvântul «înstrăinare», întrebuițat de legile dela 1864 și 1879, nu se poate înțelege decât vânzarea de bunăvoie, iar nu orice fel de mod de înstrăinare, precum: vânzarea silită;

Considerând că rezultă din toată doctrina și toată jurisprudența cari sunt de acord că acesta este sensul ce trebuie dat acestor texte de lege, precum și din legea judecătorilor de ocoale — și aceasta nu mai permite nici o esitațiune — care prin textul articolului 42 al legii dela 1896, trecut în articolul 110 din actuala lege pusă în aplicațiune la 1908, dispune că nu se pot urmări și sechestra locurile de muncă, casele și ogrăzile date locuitorilor săteni prin legile de improprietărire cari le declară inalienabile;

Considerând în speță, că astfel fiind, nu se putea urmări și vinde la licitațiune publică locurile în litigiu ale lui Nicolae Popescu, fiind pământ dat conform legii de improprietărire dela 1864;

Având în vedere că Toma Constantinescu, acel asupra căruia s'au adjudecat aceste locuri, era preot;

Considerând că din dispozițiunile articolelor 4 și 7 din legea de improprietărire dela 1864, combinate cu articolul 1 din legea interpretativă dela 1879, rezultă că înstrăinarea pământurilor rurale nu este permisă decât către comună sau către sătenii cultivatori manuali de pământ, adică acei cari au ca principală ocupațiune cultura pământului;

Considerând că principala ocupațiune a preoților este exercițiul cultului, iar nici de cum cultura pământului care nu poate fi la ei decât un accesoriu ce vine cu totul în planul al doilea;

Considerând că aceasta rezultă neîndoios chiar din dispozițiunile articolului 14 din legea de improprietărire dela 1864, care condează preoților numai un drept de uzufruct asupra pământului del biserică;

Considerând, în speță, că din cele ce preced rezultă că adjudecaturul Toma Constantinescu, în calitatea sa de preot, nu putea dobândi pământul rural al lui Nicolae Popescu;

Având în vedere că totuș tribunalul a admis pe Preotul Toma Constantinescu ca concurent la licitațiune pentru a cumpăra locurile lui Nicolae Popescu, date conform legii de improprietărire dela 1864;

Considerând însă, că la ziua vânzării neprezintându-se debitorul urmărit, nu a fost discuțiune asupra punctului de a se și dacă un preot poate sau nu concura la o licitațiune unde sunt scoase în vânzare imobilele date conform legii de improprietărire dela 1864;

Considerând că chiar dacă Preotul Toma Constantinescu ar fi fost admis a concura de tribunal, după ce în prealabil s'ar fi discutat chestiunea admisibilității lui, totuș nu s'ar putea susține că avea dreptul de a se purta adjudecatur pentru imobilele date după legea de improprietărire dela 1864, de oarece această hotărâre a tribunalului ar fi călcat o dispozițiune de ordine publică a unei legi constituționale și, ca atare, ar fi fost izbită de nulitate absolută, ar fi fost inexistentă;

Având în vedere că din certificatul Primăriei comunei Dobriceni cu No. 1201/909, rezultă că în periodul dela 1896/97—1900/901 Preotul Toma Constantinescu a posedat în plină proprietate 5 $\frac{1}{2}$ hectare pământ arabil și $\frac{3}{4}$ pruni;

Considerând că din dispozițiunile art. 1 al legii de improprietărire dela 1864, combinat cu art. 1 al legii interpretative dela 1879, rezultă că în cel mai lung caz

nimeni nu poate avea în proprietatea sa mai mult de 11 pogoane, adică 5 $\frac{1}{2}$ hectare pământ;

Considerând că din sus citatele texte de lege rezultă clar că cel ce are 11 pogoane nu mai poate fi admis a cumpăra pământ rural;

Că, astfel fiind, Preotul Toma Constantinescu, având în proprietatea sa numărul maxim de pogoane admis de lege, nu putea să mai cumpere pământul lui Nicolae Popescu, dat conform legii de împrumut de la 1864;

Având în vedere că titlul prin care s'a transmis Preotului Toma Constantinescu proprietatea bucăților de pământ în litigiu, este ordonanța de adjudecare a Tribunalului Vâlcea No. 24/897, dată asupra urmăririi silită cerute de Stat a averii lui Nicolae Popescu;

Considerând că ordonanțele de adjudecare date în materie de vânzare silită având a tranșa un litigiu, fiind supuse căei de atac a recursului și constituiesc hotărâri judecătorești cari au puterea lucrului judecat, odată ce au devenit definitive, și astfel fiind nu pot face obiectul unei acțiuni în anulare, și aceasta cu atât mai mult atunci când nu s'a uzat de calea recursului;

Considerând însă că este un principiu constant, stabilit atât de doctrină cât și de jurisprudență, că se poate ataca pe calea unei acțiuni de nulitate, și ceva mai mult, chiar pe calea unei excepțiuni (decizia Curții de casațiune No. 197/908) o hotărâre definitivă având autoritate de lucru judecat, când acea hotărâre este dată în violarea unui principiu de ordine publică și astfel izbită de o nulitate absolută, radicală, care o face inexistentă ca *negotium juridicum* urmând a se cere dela instanțele judecătorești constatarea inexistenței ei, ca act material, ca *instrumentum*;

Considerând că inalienabilitatea pământurilor rurale constituie un principiu de ordine publică, legea constituțională dela 1864 îi recunoaște în mod categoric acest caracter, și violarea lui sub orice formă s'ar ivi trebuie reprimată de justiție pentru ca garanția edictată de legiuitor să nu rămână literă moartă;

Considerând că nulitățile absolute, actele inexistente cari calcă dispozițiunile de ordine publică, nu pot deveni valabile prin nici un fel de recunoașteri;

Că, astfel fiind, faptul de a nu uza de calea recursului în contra unei ordonanțe prin care se adjudecă un imobil după legea de împrumut de la 1864, nu se poate considera ca o recunoaștere a părții — că acea ordonanță este bună — și ca o renunțare la orice cale de atac — de oarece o asemenea ordonanță este inexistentă;

Considerând, în speță, că din cele ce preced rezultă că cu drept cuvânt azi moștenitorii lui Nicolae Popescu au cerut anularea ordonanței de adjudecare a tribunalului Vâlcea No. 24/897, deși nu au uzat de calea recursurilor pentru a o reforma, acea ordonanță, fiind nulă — inexistentă — ca dată în violarea unui principiu de ordine publică;

Având în vedere că în ziua intentării acțiunii de față la prima instanță, 8 Decembrie 1907, trecuse cinci ani dela data rămânerii definitive a ordonanței de adjudecare a acestui tribunal cu No. 24/897;

Considerând că, conform art. 568 din Proc. civilă, prescripțiunea de cinci ani începe a curge dela punerea în posesiune a adjudecatului;

Considerând, în speță, că nu se dovedește cu nimica, și nici nu se cere a se face această dovadă de către părțile apelanți, că s'a efectuat punerea lor în posesiune asupra imobilelor în litigiu;

Considerând că chiar dacă s'ar dovedi că această punere în posesiune s'a efectuat cu 5 ani înainte de intentarea acțiunii de față, nu ar urma că această acțiune trebuie respinsă ca prescrisă, ci ar trebui examinat dacă i se poate opune prescripțiunea prevăzută de articolul 568 din Proc. civilă, este absolută, curge chiar contra minorilor, interzișilor, absenților;

Considerând însă că în momentul votării articolului 568 s'a discutat asupra modurilor de întrerupere a acestei prescripțiuni sui generis și pentru a se pune ca-

păt oricărei controverse, s'a propus un amendament, prin care se declară că acest fel de prescripțiune constituie o decădere de drepturi cari nu se pot suspenda și cari curg chiar contra celor protegiați de lege; acest amendament a fost respins;

Considerând că, astfel fiind, această prescripțiune scurtă nu constituie o cădere de drepturi;

Considerând, pe de altă parte, că inalienabilitatea pământurilor date conform legii de împrumut de la 1864 este de ordine publică;

Că, astfel fiind, aceste pământuri sunt imprescriptibile în mod absolut și nu li se pot aplica nici un fel de prescripțiune, și deci nu mai mult acea de 5 ani prevăzută de art. 568 din Procedura civilă, decât cea de 30 sau cea de 10 ani;

Considerând, prin urmare, că în speță nu se poate susține că acțiunea intentată de moștenitorii lui Nicolae Popescu în contra moștenitorilor Preotului Toma Constantinescu este prescrisă, această acțiune fiind imprescriptibilă;

Considerând că, astfel fiind, urmează a se respinge apelul făcut de către Elena Preotul Toma Constantinescu, în calitate de tutoare a casei def. Preotul Toma Constantinescu, Păuna Preotul N. Nicolaescu și Maria Const. I. Grigorescu, cu autorizațiile soților lor Preotul N. Nicolaescu și Const. I. Grigorescu din comuna Dobriceni în contra cărții de judecată a judelei ocolului rural Ocnele-Mari cu No. 11/908;

Având în vedere și cererea intimațiilor, reclamantii Ion N. Popescu și Constantin N. Popescu, de a li se accorde cheltueli de judecată, pe cari tribunalul, în aprecierile sale, le fixează la suma de lei 50;

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător de sedință Adolf A. Cantacuzino, respinge apelul.

(ss) Th. Vasiliu, Adolf A. Cantacuzino,

Grefier (s) D. Beldiman

A apărut tomul IX (partea I-a) din *Explicațiunea teoretică și practică a Dreptului civil român*, de d-l *Dimitrie Alexandrescu*. (Comentariul art. 1410 — 1490, 1902 din Codul civil). Acest volum cuprinde studii amănunțite asupra Legii proprietarilor, precum și asupra bezmanului, embaticului sau emfiteozei. **Prețul 10 lei.**

Partea a doua din acest volum, care va apare în cursul lunii Ianuarie 1910, cuprinde: *Societatea, Mandatul, Comodatul și Imprumutul*, precum și tablele întregului volum.

Comandele se fac la ziarul «*Curierul Judiciar*», unde se găsesc de vânzare și celelalte volume.

A apărut: *Tratat de drept comercial după doctrină și jurisprudență*. Despre *asociațiunile în participație și societățile civile și străine*, volumul II, partea 1, de C. N. Toneanu, avocat, Galați. Se găsește de vânzare la librăria Negoescu și Manițiu pe preț de 4 lei, unde se află și volumul I pe preț de 8 lei și *Falimentele*, partea I și II, ambele pe preț de 6 lei.

A apărut: *Vol. III Explicațiuni teoretice și practice asupra Codului de comerț de d-l Gr. V. Maniu*. Primele două volume au fost premiate de Academia Română.

Prețul 12 lei. Depozit la *Curierul Judiciar* care servește la cere orice cărți de drept, române și streine.

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat postal direct la administrația ziarului «*Curierul Judiciar*» București, sau să plătească la prezentare numai în mână încasatorilor: I. RIVEANU pentru provincie și I. ST. TUDOROIU pentru Capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registrul emitecă, investite cu ștampila: CURIERUL JUDICIAR.